

Πρόσφατες εξελίξεις

Μέχρι σήμερα η διοίκηση Trump έχει αποδειχθεί αρκετά τυχερή γιατί ανέλαβε όταν η Αμερικανική οικονομία άρχισε να παρουσιάζει ανάπτυξη (που οφείλεται κυρίως σε μέτρα που είχε λάβει η προηγούμενη κυβέρνηση). Η ανεργία στην Αμερική είναι σε πολύ χαμηλό επίπεδο (4,1%) με παράλληλη αύξηση ημερομισθίων.

Για την ενίσχυση ορισμένων κλάδων της βιομηχανίας η αμερικανική διοίκηση σχεδιάζει την επιβολή δασμών για την προστασία τους από τις εισαγωγές. Πρόσφατη πρόταση η επιβολή δασμών 25% στις εισαγωγές Χάλυβα και 10% στις εισαγωγές Αλουμινίου. Οι επιπτώσεις από την πολιτική αυτή διακρίνονται σε άμεσες και έμμεσες.

Άμεσες επιπτώσεις: Θα ζημιωθούν οι καταναλωτές των προϊόντων αυτών στις Η.Π.Α. καθώς θα πληρώνουν υψηλότερες τιμές καθώς και οι βιομηχανίες που χρησιμοποιούν τα προϊόντα αυτά ως πρώτες ύλες (π.χ. αυτοκινητοβιομηχανία – για FORD και G.M. εκτιμάται ζημιά 1 δις \$ ετησίως, βιομηχανία όπλων, αεροπορική βιομηχανία (Boeing), βιομηχανία παραγωγής συσκευασιών από αλουμίνιο κλπ).

Εκτιμάται ότι οι εργαζόμενοι στις βιομηχανίες που θίγονται είναι πολλοί περισσότεροι από τους 80.000 εργαζόμενους στις δύο βιομηχανίες για τις οποίες επιβάλλονται οι δασμοί. Επί πλέον οι βιομηχανίες που προστατεύονται δεν θα μπορέσουν να αυξήσουν σημαντικά την παραγωγή τους γιατί δεν έχουν πλεονάζον δυναμικό.

Έμμεσες επιπτώσεις: Κίνδυνος επιβολής αντισταθμιστικών δασμών από τις θιγόμενες χώρες. Σημειώνεται ότι οι κύριες εξαγωγικές προς την Αμερική χώρες για τα δύο αυτά προϊόντα είναι ο Καναδάς, η Νότια Κορέα και η Ε.Ε. και όχι η Κίνα (για την οποία υποτίθεται ότι εφαρμόζονται οι δασμοί).

Ήδη η Ε.Ε. εξετάζει την επιβολή δασμών σε εισαγωγές από Η.Π.Α. αξίας 2,8 δις ευρώ που περιλαμβάνουν jeans, bourbon whisky,

μοτοσυκλέτες Harley Davidson, σκάφη κλπ). Η πιθανή γενίκευση επιβολής δασμών και από άλλες χώρες μπορεί να οδηγήσει σε γενικευμένο πόλεμο δασμών, πράγμα που θα βλάψει σε σοβαρό βαθμό την παγκόσμια οικονομία (και την οικονομία βέβαια των Η.Π.Α.) Οι έμμεσες αυτές επιπτώσεις, μπορεί να είναι πολύ μεγαλύτερες από τις άμεσες.

Προοπτικές: Αυτές εξαρτώνται από την εξέλιξη της τεχνολογίας, αλλά και από τις αλλαγές του θεσμικού πλαισίου που θα συνοδεύσουν τις τεχνολογικές αυτές μεταβολές. Και οι δύο αυτοί παράγοντες διέπονται από σημαντική αβεβαιότητα.

- Τι επιπτώσεις θα έχουν, στην παραγωγικότητα, στην απασχόληση και στην εισοδηματική ανισότητα, οι νέες τεχνολογίες;
- Ποια θεσμικά μέτρα θα ληφθούν στις δυτικές κυρίως χώρες ώστε τα οικονομικά οφέλη να κατανέμονται ευρύτερα στην κοινωνία;

π.χ.

- μέτρα φορολογικά
- μέτρα για την διαφάνεια του πολιτικού χρήματος,
- μέτρα κατά της διαφθοράς
- δημιουργία δίκαιου και αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος (τήρηση νόμων)
- πρόσβαση σε ποιοτικό εκπαιδευτικό σύστημα και από μη προνομιούχες οικονομικά τάξεις.

Τα πιο πάνω μέτρα και ιδιαίτερα το τελευταίο, πρέπει να αποσκοπούν στην αύξηση της κοινωνικής κινητικότητας μεταξύ των διαφόρων τάξεων.

Ο ανταγωνισμός των δύο βασικών σήμερα υποδειγμάτων ανάπτυξης του δημοκρατικού καπιταλισμού και του αυταρχικού καπιταλισμού (με κύριο εκπρόσωπο την Κίνα) θα είναι πολύ ισχυρός τα επόμενα χρόνια. Η έκβαση θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο οι δημοκρατικές χώρες της Δύσης θα εφαρμόσουν με

επιτυχία μέτρα σαν αυτά που αναφέρθηκαν πιο πάνω ώστε να αποφευχθούν τα πολιτικά προβλήματα που εμφανίζονται σήμερα. Πρέπει επίσης να αποφύγουν αντιπαραγωγικά μέτρα όπως η επιβολή δασμών καθώς και ενέργειες (κυρίως από τη σημερινή κυβέρνηση των Η.Π.Α.) που υπονομεύουν το διεθνές θεσμικό οικονομικό πλαίσιο που ίσχυσε τα τελευταία 70 χρόνια (χωρίς τούτο να σημαίνει ότι δεν πρέπει να προσπαθήσουν να το βελτιώσουν όταν πρέπει) του οποίου άλλωστε οι Η.Π.Α. υπήρξαν βασικός δημιουργός του , ενώ παράλληλα η Κίνα σήμερα εμφανίζεται βασικός υποστηρικτής του. Θα εξαρτηθεί επίσης κατά πόσο η Κίνα κατά κύριο λόγο (από το αυταρχικό στρατόπεδο) θα μπορέσει να ακολουθήσει ομαλή πολιτική πορεία με ισχυρούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης (υπάρχει ισχυρή αλληλεξάρτηση μεταξύ των δύο) ώστε να γίνει ελκυστικό το υπόδειγμά της και για άλλες χώρες.